

Az irodalmi levél

Mikes Kelemen: Törökországi levelek

Az irodalmi levél meghatározása:

A levél(episztola) epikai műfaj, amely E/1. Személyben szól a címzethez. Ezen belül megemlíthetjük a fiktív levelet, melynek címzettje nem valós személy, a szerzőnek nem az a szándéka, hogy elküldje. Ilyen levél pl. Mikes Kelemen Törökországi levelek című leveleskönyve.

A valóságos személynek íródó leveleknek, a missziliseknek több fajtáját ismerjük:

- Magánlevél
- Hivatalos levél
- Költői levél(verses formában)

Az ókori és felvilágosodás kori levelek legtöbbször, tanító, elmélkedő jellegű írások: pl. Szent Pál levelei, Kazinczy Ferenc levelezése.

Mikes Kelemen , aki fiktív személynek, P.E. grófnénak írja leveleit, egy sajátos álomvilágot teremt, amelybe belefoglalhatja vágyait, érzelmeit, megtöltheti az a mérhetetlen űrt, amelyet Rodostóban él meg kényszerű száműzetésében. Levelei művészi értékkel bírnak: az apró részletek mesteri ébrérolása, népi fordulatok, humor, szóképek, stílusalakzatok megléte.

A levél szerkezete:

1. Megszólítás: Kedves Kelemen!
2. Bevezető rész: a levél témájának felvezetése.
3. Tárgyalás: A téma részletes kidolgozása.
4. Befejezés: a téma lezárása.
5. Elköszönés: pl. Sokszor ölel: P.E grófné(jobb oldalt)
6. Keltezés: Hely, év, hónap, nap.Pl. Konstantinápoly, 1977. április 12.(bal oldalra kerül)
Ha valami kimaradt, lehet a végére:
Utóirat: ide írod be.

A hivatalos levél hangvétele tárgyilagos, személytelen, lényegretörő.

A magánlevél személyes hangvételű, közvetlen.

Feladat: választásra íratok nekem egy személyes vagy hivatalos hangvételű levelet.

Téma: A magyar online oktatásának véleményezése.

A napló

Műfaji meghatározása:

A napló **rendszeresen, folyamatosan** írt, **személyes** élményeket, gondolatokat, érzéseket közlő mű, mindez **időrendi** sorrendben történik. A naplóíró **egyes szám első személyben** vezeti a történeteket. **Szubjektív** hangvétel jellemzi, amely a személyes tárgyú történetek mellett közéleti jelenségekről is tájékoztathat. A szövegtípus többnyire **monologikus, stílusa közvetlen**, a mondatfűzés, szerkesztés nemegyszer laza. Mindenképp valamilyen **céllal** készül a napló.

A közismert személyiségek, uralkodók, államemberek, művészek közhasznú céllal is írhattak naplót: oktatni, dokumentálni, szórakoztatni stb. akartak.

Az **irodalmi napló** a személyes jelleg mellett **esztétikai** jelleget hordoz, az olvasóközönséget szólítja meg. A 17. századtól sok jelentős író naplója vált közkinccsé, vagy eleve olyan szándékkal született. (pl. Tolsztoj, Kafka)

A magyar irodalomban nevezetes Kazinczy Ferencről a Fogságom naplója, Márai Sándor Naplója stb. Mikes Kelemen Törökországi levelek című levélgyűjteménye irodalmi naplónak is tekinthető, mivel kronologikusan vezeti az eseményeket, személyes jellegű, saját gondolatait, érzéseit közvetíti. Ugyanakkor művészi gonddal megfogalmazott írás, amely nem csupán dokumentál, emlékezik, vallomást tesz, de szórakoztat, esztétikai élményt nyújt.